

Zadania do rozwiązania

1. Kilkunastoosobowy oddział powstańców schronił się do świątyni z X wieku. Biorąc kilki zakładników z miejscowych duchownych. Powstańcy posiadają broń i materiały wybuchowe. Świątynia ta jest objęta ochroną specjalną na mocy konwencji haskiej z 1954 r. Jest to miejsce kultu miejscowej ludności. Władze rządowe dokonały blokady świątyni i przygotowują się do jej zajęcia i uwolnienia zakładników. Dokonaj analizy zaistniałej sytuacji i przedstaw propozycje rozwiązań. Odpowiedz na pytanie czy postępowanie stron walczących jest zgodne z prawem międzynarodowym?

2. Dubrawiec średniowieczny port, jest wpisany na listę Światowego dziedzictwa UNESCO. W związku z tym państwo A postanawia go nie bronić i ogłosić miastem otwartym (niebronionym) na mocy postanowień prawa międzynarodowego. Państwo B uwzględnia postulaty państwa A, jednak po wkroczeniu wojsk do tego miasta ustanawia w nim okupację wojenną. Omów przedstawioną sytuację. Czy ustanowienie okupacji wojennej wpłynie negatywnie na zabezpieczenie i ochronę tego miasta, a zwłaszcza portu?

3. W czasie konfliktu wewnętrznego w Afganii dochodzi do masowego niszczenia dóbr kultury, zarówno przez wojska rządowe, jak i sił opozycyjne. Kombatanci walczących stron twierdzą, że przepisy dotyczące ochrony dóbr kultury obowiązują tylko w konfliktach międzynarodowych. Czy taka interpretacja zapisów konwencji haskiej z 1954 r. jest właściwa? Czy faktycznie w konfliktach niemiędzynarodowych nie obowiązują normy prawa międzynarodowego dotyczące ochrony dóbr kultury? Omów przedstawioną sytuację. Dokonuj analizy obowiązujących aktów prawnych dotyczących ochrony dóbr kultury.

4. Państwo A rozpoczęło działania wojenne przeciwko państwu B. Państwo A nie ratyfikowało konwencji haskiej z 1954 r. Tak więc władze wojskowe twierdzą, że nie będą przestrzegać jej postanowień wobec państwa B. Państwo B konwencję haską podpisało i ratyfikowało oraz przygotowuje się do ratyfikacji drugiego protokołu z 1999 r. Oba państwa są związane postanowieniami konwencji haskich z 1907 r. Czy stanowisko władz wojskowych państwa A jest słuszne? Jak mają postępować władze państwa B wobec nie respektowania postanowień konwencji haskiej przez państwo A?

5. Dokonaj analizy sytuacji taktycznej i przedstaw dokładną informację o dobrach kultury w rejonie planowanej operacji wojskowej. Dokonaj krótkiego opisu tych dóbr i zaznacz na mapie. Dla celów praktycznych dokonaj podziału tych dóbr na poszczególne kategorie:

a) dobra kultury wpisane do "Międzynarodowego Rejestru Dóbr Kulturalnych Objętych Ochroną Specjalną", dobra kultury znajdujące się na liście Światowego Dziedzictwa UNESCO, dobra objęte ochroną specjalną ;

b) dobra kultury o narodowym znaczeniu: objęte ochroną ogólną w rozumieniu ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury, wpisane do rejestru zabytków, zabytki nieruchome o szczególnej wartości dla kultury narodowej uznane przez prezydenta RP za pomniki historii a także Biblioteka Narodowa, Centralne Archiwum, muzea biblioteki i inne (por. także art. 5

ustawy o ochronie dóbr kultury);

c) dobra kultury o regionalnym znaczeniu, np. przeznaczone do wykonywania kultu religijnego (kościół, kapliczki, domy modlitwy), regionalne muzea, izby pamięci, biblioteki, archiwa;

d) dobra kultury o dużym lokalnym znaczeniu, np. niewielka świątynia, przydrożna kapliczka mająca swoją legendę, miejscowy pomnik, dom modlitwy.

6. Przedstaw obowiązujące w RP akty prawne i inne dokumenty normatywne dotyczące ochrony dóbr kultury. Dokonaj ich analizy pod kątem przydatności do ćwiczeń i gier decyzyjnych. Znajomość przepisów prawa wewnętrznego RP wykorzystaj podczas planowanej operacji wojskowej.

7. Opracuj wytyczne do ochrony dóbr kultury w czasie planowanej operacji wojskowej. Wytyczne powinny zawierać

a) zasady ogólne ochrony dóbr kultury,

b) wykaz dóbr kultury z uwzględnieniem podziału, o którym mowa w pkt. 5

c) zwrócenie uwagi na dobra kultury nie oznaczone, ale stanowiące duchowe i kulturowe dziedzictwo narodu

d) zakazać plądrowania i kradzieży dóbr kultury

e) środki bezpieczeństwa w czasie ataku i obrony

f) zabezpieczenie dóbr kultury

g) ewentualny plan ewakuacji opracowany wspólnie z władzą cywilną

8. Opracuj rozkaz o ochronie dóbr kultury. Wykorzystaj informacje, które dotychczas zgromadziłeś. Wykorzystaj posiadane informacje w przygotowaniu rozkazu operacyjnego.

9. Dobro kulturalne objęte ochroną specjalną posiada przywilej nietykalności i powinno być zaopatrzone w czasie konfliktu zbrojnego w znak rozpoznawczy: trzy tarcze skierowane ostrzem w dół, podzielone wzdłuż przekątnych na cztery pola, dwa błękitne i dwa białe. Kiedy i w jakich okolicznościach może zostać cofnięty przywilej nietykalności. Co oznaczają pojęcia "kategoryczna konieczność wojskowa" "nieunikniona konieczność wojskowa", "wyższa konieczność wojskowa"

10. Na terytorium państwa B zajętego przez państwo A (okupowanym) dochodzi do systematycznego niszczenia dóbr kultury, co jest spowodowane niekontrolowanym działaniem sił przyrody. W wyniku zniszczenia działaniami wojennymi tamy wodnej nastąpiło podmycie podłoża zabytkowych budowli historycznych z XVI wieku. Dodatkowo sytuację pogarszają złe warunki atmosferyczne, tj. gwałtowne burze, gradobicie i nieustające wiatry. Dokonaj analizy sytuacji i przedstaw propozycję podjęcia możliwych środków ratowniczych przez zainteresowane władze.

11. Przedstaw podstawy prawne organizowania stref niebronionych, miast otwartych, stref sanitarnych na terenie, w którym znajdują się dobra kultury. Czy są przesłanki do zorganizowania strefy sanitarnej pod kontrolną MKCK i UNESCO? Jeśli tak dokonaj sporządzenia stosownego dokumentu.

